RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2023 / 45 İstanbul,07.12.2023

KONU: Enflasyon Düzeltmesi Uygulamasına Hazırlık Hakkında Genel Bilgilendirme

Bilindiği üzere, VUK'nun enflasyon düzeltmesini düzenleyen mükerrer 298'inci maddesinin (A) fıkrası ve Geçici 33'inci maddesi uyarınca; genel olarak kurumlar vergisi mükellefleri ile bilanço esasına tabi gelir vergisi mükellefleri ilk olarak 31.12.2023 tarihli bilançolarındaki Parasal Olmayan varlıklarını ve kaynaklarını enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklardır.

Bu kapsamda en son 28.11.2023 tarihinde güncellenmiş olan Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından VUK tebliğ taslağı ile enflasyon düzeltmesinin usul ve esasları açıklanmış bulunmaktadır. Çok yakın bir sürede Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Sizlerin bu konuda bazı aksiyonlar almalarını ve hazırlıklar yapmalarını önermekteyiz. Çünkü özellikle kuruluş tarihi daha eski olan işletmelerde enflasyon düzeltmesine ilişkin olarak önceden yapılması gereken hazırlıklar oldukça kapsamlı olup, aceleye getirilmemesi gerekmektedir.

Enflasyon Düzeltmesinde taşınmazlar, amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler, sermaye, yedekler, avanslar, depozitolar, peşin ödenmiş giderler gibi parasal olmayan kıymetler 1.1.2005 ile 31.12.2023 tarihi arasındaki dönem için bir anlamda yeniden değerlemeye tabi tutulacaktır. Enflasyon düzeltmesinin işletmenizin lehine sonuç doğurabilmesini ve hatasız olarak bu işlemi yapılabilmesini temin etmek için alınması gereken bazı aksiyonlar ile yapılması gereken bazı hazırlıklar şu şekilde özetlemek mümkündür.

1. Enflasyon düzeltmesinin en belirleyici unsurlarından bir tanesi parasal olmayan bilanço hesaplarının iktisap ile oluşma tarihlerinin ve değerlerinin saptanmasıdır. Bu nedenle;

a) İşletmenin taşınmazları ile amortismana tabi diğer iktisadi değerlerinin (makine, taşıt araçları, demirbaşlar, ar-ge, haklar vb.) iktisap tarihlerini, iktisap bedellerini ve birikmiş amortisman tutarlarını gösteren bir çalışma yapılmalıdır.

b) Sermayenin hangi tarihlerde arttırıldığı ve artırım kaynakları (nakden, yedeklerden, ortaklara borçlardan vb.) ticaret sicil gazetelerinden tek tek saptanmalıdır.

c) Olağanüstü ve yasal yedekler ile diğer fonların oluşma tarihleri ile tutarları ayrı ayrı saptanmalıdır.

d) Parasal olamayan sipariş avansları, depozitolar gibi bilanço hesaplarının alınma, verilme, kapanma tarihleri saptanmalıdır.

e) Stoklar, duran varlıklar gibi bilanço kalemlerinin düzeltilmesinde, kıymetin maliyet

bedeline dahil olan finansman maliyetlerinin reel olmayan kısımları elimine edilecektir. Bu nedenle, bu tür varlıkların bünyesinde aktifleştirilmiş bulunan finansman maliyetlerinin olup olmadığı, var ise tutarları ve hangi tarihlerde aktifleştirildikleri saptanmalıdır.

2. Enflasyon düzeltmesi temel olarak öz kaynakları kuvvetli işletmelerde vergi azaltıcı, buna karşın borçlanma ile finanse edilen işletmelerde ise vergi arttırıcı etki yapmaktadır. Bu nedenle firmaların 2024 yılı vergisi açısından; gerekir ise bazı varlıkları elden çıkarmak, nakit sermaye artırımı yapmak gibi öz sermayeyi artırıcı önlemeleri gündemlerine alarak, vakit geçirmeden bu konuda aksiyon almaları lehlerine olacaktır.

3. İşletmeler genel kurullarında dağıtmama kararı aldıkları "Geçmiş Yıllar Karları"nı esasen, bu tarih itibariyle "Olağanüstü Yedekler" ve "Yasal Yedekler" hesaplarına transfer etmeleri gerekirken, birçok işletmenin bunu yapmayarak bu karları "Geçmiş Yıllar Karları" hesabında tutmaya devam etmektedir. Bu durum enflasyon düzeltmesinin vergi etkisi yönünden aleyhlerine olacaktır.

4. Stokların "Toplulaştırılmış Yöntemler" ile saptanacak katsayılar ya da Düzeltme Tarihini İçeren Düzeltme Katsayısı ile düzeltilmesi mümkündür. Bu konuda önceden projeksiyon çalışmaları yaparak stok devir hızı yüksek olan stoklar için 31.12.2023 tarihli stok değerini maksimize edecek yöntemi tespit etmeleri 2024 yılındaki vergi etkisi yönünden kendi lehlerine olabilecektir.

Yukarıda çok özet değindiğimiz enflasyon düzeltmesi olgusu dahi bu konuda ciddi hazırlıklar yapılması, daha önemlisi geç kalınmadan alınacak bazı önlemler ile enflasyon düzeltmesinin yaratacağı vergi etkisinin işletme lehine çevrilebileceği anlaşılmaktadır. Geç kalmış olmanın yaratacağı olumsuz etkileri bertaraf etmek için bu konuda bugünden itibaren çalışılması, önceden bazı projeksiyon çalışmaları yapılması gerekmektedir.

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ

MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.